

EL FUNDADOR D'ACCIÓ DIRECTA ESTÀ EN SEMILLIBERTAT DESPRÉS DE PASSAR 20 ANYS A LA PRESÓ

«Jo vaig conèixer un altre Puig Antich»

Jean-Marc Rouillan, exmilitant francès del MIL, evocarà en un llibre la seva visió de l'anarquista executat l'any 1974, que varia respecte d'altres versions.

JOSÉ A. SOROLLA
MARSELLA

Des de fa tres mesos, viu en semilibertat després de passar 20 anys a la presó. Surt a les vuit del matí de la presó de Baumettes, a Marsella, per treballar a l'editorial Agone i torna 12 hores després a dormir a la presó, on passa també els caps de setmana. Fundador del grup d'extrema esquerra Acció Directa, Jean-Marc Rouillan, de 55 anys, va ser condemnat a cadena perpètua per complicitat en els assassinats del general René Audran, el 1985, i del president de Renault Georges Besse, el 1986. Rouillan va formar part també del Moviment Ibèric d'Alliberament (MIL) i va ser condemnat a mort en rebel·lia en el mateix procés que Salvador Puig Antich, executat el març del 1974.

Autor de set llibres, l'escriptura l'ha ajudat a resistir a la presó. A *Odio las mañanas* (Llaüt, 2004), evoca com després del Maig del 68 va començar a freqüentar a Tolosa els grups de la resistència antifranquista. «Però què queda del Maig 40 anys després? «En queden moltes coses. La principal –i citaré el que pensava Jean-Paul Sartre– és que es va produir quan tothom pensava que era impossible i, si es va produir, es reprodurà. El principal va ser això, però s'ha de ser Sartre per expressar-ho en una sola idea».

La pèrdua de la innocència

L'any que ve publicarà un llibre sobre la seva relació amb Puig Antich, que es titularà *De mémoire II*, amb el subtítol *La perte de l'innocence* (*La pèrdua de la innocència*). Setembre 1973. *Barcelona*. «Al llibre em centro no pas en fets precisos per intentar restablir la veritat, sinó en l'ambient, en el nostre estat d'ànim. Era el setembre de l'any 1973, el mes del cop d'Estat a Xile, un període molt particular i que per a nosaltres se salda amb el tiroteig del carrer de Girona (en què va ser detingut Puig Antich). Sí, creïem que hi havia a la Península una situació que podria convertir-se en un enfrontament revolucionari, que es va concretar a Portugal uns mesos més tard».

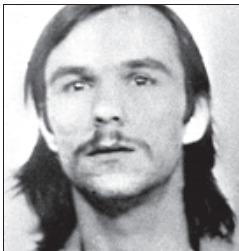
Company de pis de Puig Antich

►► Jean Marc Rouillan, a la seu de l'editorial Agone, a Marsella.

Salvador Puig Antich.

Jean-Marc Rouillan, el 1980.

«Entenc la família, que vol una història molt més dolça»

«el MIL funcionava per parelles», Rouillan només ha vist cinc minuts de la pel·lícula *Salvador*, «perquè és difícil veure la figuració dels propis records». Considera que el film «va mantenir unes quantes converses telefòniques amb el guionista» no és realista, però tampoc «execrable», com l'han qualificat alguns. «Des que Puig va entrar en la lluita armada, vam viure pràcticament sempre junts. Per raons polítiques, algunes

persones del MIL pensaven que Puig dulcificaria la meua voluntat de ser molt més violent que la resta de l'organització».

Amb molta cautela, discrepa de la visió que la família ha volgut donar de Puig Antich. «Entenc l'actuació de la família, dels amics, que volen una història molt més dolça. Però no és el Salvador que jo vaig conèixer en la clandestinitat. És veritat que era un bon noi, a la catalana, educat, respectuós, però la seva determinació d'impedir que el detinguessin és una cosa de la qual puc donar testimoni. És a dir, quan la seva família diu: 'No va ser ell qui va matar el policia', atempta contra el record del Salvador. Ho sento perquè atempta contra la memòria del camarada que va combatre. És difícil parlar així, i sobretot en una fase reaccionària com l'actual en què gairebé caldria excusar-se per haver disparat contra la policia franquista».

¿Puig Antich va matar el policia que l'anava a detenir? «És una certesa. Sé que hi ha gent que vol que

ell sigui innocent. No és innocent perquè va assumir la responsabilitat, amb tota consciència, d'anar armat i d'enfrontar-se a la dictadura. Sabíem a què ens arriscàvem. Erem molt joves, però no pas inconscients, sobretot els que veníem de Tolosa, que havíem conegut totes les generacions de grups armats que passaven a Espanya. El que va produir una fractura entre els de Tolosa i els de Barcelona va ser que fins i tot en el moment del judici nosaltres estàvem convençuts que Franco el mataria, i ells no».

La Bèstia

«El primer objectiu del feixisme és destruir la memòria i a Tolosa ens en recordàvem d'una lletania de noms d'assassinats, comunistes com Julián Grimau, anarquistes... Jo vaig anar a Barcelona a lluitar contra la Bèstia, és a dir, el feixisme, l'expressió de la dominació de la burgesia en el seu màxim excès», assegura.

JOSÉ ANTONIO SOROLLA

Rouillan no es penedeix de res. Ha renunciat personalment a la «lluita armada», però defensa «tots els camarades que la practiquen». Acaba de publicar el llibre *Chroniques carcérales (2004-2007)*, en què comenta l'extrema duresa de les presons franceses, on l'aïllament «és una pràctica sistemàtica». «He estat 10 anys aïllat, set d'una tirada. En el nostre cas, l'aïllament únicament tenia l'objectiu d'ensorrar-nos políticament, de trencar el nostre grup».

Explica com va estar fins i tot aïllat set dies a Baumettes quan va ser traslladat des de la presó de Lannemezan (Alts Pirineus) per concedir-li la semilibertat. «El general De Gaulle deia que les presons eren la galleda de les escombraries de França. La galleda es renta quan hi ha temps, i en aquests moments no tenen gaire temps...». És un règim carcerari herència dels presidis colonials, amb encadenament dels presos i «tortures dels detinguts que corresponen al grau de la presó d'Abu Graib». «Hi va haver un període en què sorties de la cel·la, et posaven les cadenes als peus, et conduïen a la dutxa, et treïen les cadenes, et ficaves a la dutxa i et tornaven a posar les cadenes als peus per recórrer 10 metres», descriu. «A mi em van fer travessar una presó nu davant de tots

«Em van fer travessar una presó nu davant tots els guàrdies»

els guàrdies formats. A França, la humiliació no es considera delicte».

Rouillan parla de les presons com dels «*eliminators* de la República». «Hem passat a un altre tipus de presó –tancament a les cel·les, pèrdua de sociabilitat, malalties, bogeria...– que causa més morts que la guillotina cada any. Llavors, la mitjana de la cadena perpètua era de 14 anys i ara és de 24».

La seva situació actual és estranya. «L'home és un animal social. Quan se t'ha retirat tota la sociabilitat, no ets ni completament home ni completament animal. Sóc una persona diquem-ne lliure, però no m'assemblo a una altra persona lliure. Tinc un número de pres, però sóc un pres que està fora. No sóc ben bé ni una cosa ni l'altra».

I la llibertat li produeix sensacions noves. «Noto com un petit desfasament amb la llibertat perquè tinc la impressió d'estar en una societat futurista. Hi ha llocs molt nets, molt asèptics, les grans pantalles de televisió als cafès, que no coneixia, càmeres per tot arreu, una sèrie de coses que em fan la impressió de viure en el futur, el meu futur. És el vostre present, però és el meu futur».

►► Escena d'*Els falsificadors* en què els deportats jueus mostren el resultat del seu treball a l'autoritat nazi.

L'ENGANY MÉS GRAN DE LA HISTÒRIA, AL CINE

La gran estafa dels nazis

«Els falsificadors», l'oscaritzada pel·lícula de l'austriac Stefan Ruzowitzky, mostra el complot alemany per desmuntar el sistema financer aliat.

NANDO SALVÀ
MADRID

Belli nervus pecunia», va dir Ciceró. És a dir, «els diners són el nervi de la guerra». Els mòbils de totes en el fons són econòmics i les vencen els que se les poden pagar durant més temps. És així ara com ho era fa dos mil·lennis i, és clar, com fa 70 anys. Per això, 15 dies després de l'inici de la segona guerra mundial, financers alemanys i caps de l'espionatge nazi van aprovar el complot per desmuntar el sistema financer aliat, que fa tres setmanes li va servir al director austriac Stefan Ruzowitzky per guanyar l'Oscar a la millor pel·lícula estrangera per *Els falsificadors*. Al cap i a la fi, l'Acadèmia ja havia demostrat que li encanten les possibilitats dramàtiques de la barbàrie nazi.

«No la considero una pel·lícula sobre els nazis –assegurava el cineasta dimarts a Madrid–, és un relat d'aventures situat en un camp de concentració. Fa 40 anys a Alemanya i Àustria encara hi havia nazisme en posicions socials clau, i els dits acusadors eren pertinents. Ja no, la meva pel·lícula és perquè

►► Stefan Ruzowitzky, el director de la pel·lícula, a Madrid.

la següent generació conegui els fets». I els fets es diuen *operació Bernhard* –el seu director va ser el major Bernhard Krüger–, el pla més gran de falsificació de moneda de la història, orquestrat des de principis del 1942 al camp de concentració de Sachsenhausen i executat per 142 presos jueus experts en el sector del grafisme.

L'estratègia, aprovada pel comandant en cap de les SS, Heinrich Himmler, pretenia debilitar les eco-

nomies d'Anglaterra i els Estats Units. «El primer pas era inundar el territori britànic amb bitllets falsos del Banc d'Anglaterra –explica Ruzowitzky–, deixant-los caure des de l'aire i provocant així la mateixa hiperinflació que els mateixos alemanys havien patit després de la primera guerra mundial. Però va ser impossible, perquè el 1943 la Luftwaffe –la força aèria germànica– estava gairebé *kaputt*, així que només una quantitat mínima de lliures es-

terlines es va posar en circulació per comprar diners reals i pagar als espies alemanys».

Bitllets de 100 dòlars

Els falsificadors de Sachsenhausen també van prestar atenció al dòlar, i van arribar a perfeccionar el bitllet de 100, però l'oficina central de seguretat del Reich va ordenar que la premsa fos desmantellada abans de començar a produir. Era el febrer del 1945. El pla havia fallat. «La majoria dels 9.000 bitllets de banc produïts van anar a parar al fons del llac Toplitz, a prop d'Ebensee (Àustria), d'on van ser recuperats el 1959, encara que alguns exemplars van continuar circulant a la Gran Bretanya», cosa que va fer que el Banc d'Anglaterra hagués de redisenyar la moneda.

Aquestes muntanyes de paper mullat segueixen sent les falsificacions més perfectes mai produïdes. El secret potser és que, per als que les van produir, la perfecció gravant les planxes d'impressió, desenvolupant el paper apropiat i generant números de sèrie vàlids era una

Passa a la pàgina següent